

Vérrel épül Budapest

Osszeomlott Kőbányán egy cement-palota

Kőbányán, az Állomás-utca és Völgy-utca sarkán épül egy háromemeletes bércsászárnya. Schöntheil Richárd építő-vállalkozó vezeti a munkálatokat. Ma még csak a falazásnál tartottak a kőművesek. Tetőzésről, betonozásról, súlyosabb tehermunkálatokról még szó sincs, az épület mindazonáltal ma délelőtt tizenegy órakor irtózatos robajjal összedült és maga alá temetett öt embert, öt véres, csafatokra roncsolt áldozatot. Budapesten állandóan folynak építkezések. Hallatlan öldöklés, szinte örületes vérengzés párolgó vonala jelzi, hogy merre és hol építkeznek... Mindennap katasztrófa, min-

den nap vér, mindennap huscafatokká sajtolt proletár-roncsok. Ez Budapest, így épül a város mint egy rettentő vérpad, mely mindennap felhabzsolja a maga vér-adóját. És most, ezekben a borzalmas, idegfagyasztó pillanatokban, amikor fent folyik a mentés munkája, lent pedig, a sáros és csatagos földön ránk meredt a kiterített áldozatok véres sora: már most megnyugtathatunk mindenkit: senkisémet felelős, senki, legkevésbé a vállalkozó. Budapesten semmiért sem felelősek a gazdag vállalkozók, százakat gyilkolhatnak, semmiért sem felelősek. Ez Budapest, így építenek Budapesten.

Seszakad a fal Emberek a romok alatt

A halálház ott épült Kőbányán az Állomás-utca és Völgy-utca sarkán. Schöntheil Richárd építőmesteré (Román-utca 16. szám) a ház. Ő is végzi az építő-munkálatokat. Szokolay Péter pallér vezetése alatt harminchét kőműves és napszámos hordta, rakta, malterozta a téglákat. A falazó-munkák a mai napon vége értek, kézen volt már a III. emelet is. Az eredeti terv szerint hétfőn már belekezdhettek volna a betonozásba is. Ebbe azonban borzalmas vérengzéssel szólt bele a katasztrófa. Délelőtt tizenegy órakor

egyszerre megingott a harmadik emeleti fal és óriási réceegéssel lezuhant. A mázsás kötőrmelék egy része irtózatos erővel rádőlt

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Iktatószám

Osztályozás

Tárgy

614.85

Hely

Idő

"1910"

Személy

Szerző

Cím Vérrel épül Bpest.

Forrás:

a Nap.

Bp.

1910 XII/16.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

az első emelet félig kész plajjára, ahol több munkás dolgozott. Tajveszéklés, hátalordítás tört elő a romok alól.

Az építkezésen azonnal megszűnt minden munka. A földszinten dolgozó kőművesek és napszámosok halálos rémülettel rohantak el a borzalmas romhalmaztól, melyet átláthatatlan porfelhő borított el.

- Menekülni!
- Bedőlt a tetőzet!
- Az emeleten emberek voltak!

Rémület, valóságos pánik tört ki a munkások között. Jó tíz perc mulott el, amíg valamegyiknek eszébe jutott értesíteni a katasztrófáról rendőrséget, mentőket, tűzoltókat.

Egy halott, két halálos sérülés — Kezdődik a mentés —

Elsőnek, hihetetlen gyorsasággal a X. kerületi tűzoltóság egy őrsége érkezett meg a borzalom színhelyére. Rettentő látvány fogadta őket. Égnek meredő falak, csonka fagerendák, fullasztó nehéz parfelhő.

— Alátámasztani a falakat! — hangzik a tűzoltóparancsnok szájából. A mentést lehetetlen volt megkezdeni, mielőtt a mindenféle előmeredő falroncsokat meg nem erősítik. Pár perc. A falakat gerendákkal alátámasztják, aztán hat csákányos tűzoltó felrohan a második emeletre.

**Öt ember feküdt vérbefagyva,
éktelen sebekkel, eszméletlenül a
romok alatt.**

Az első emberrones még pár percig élt. A mikor kiszabadították egy többmázsás kórákás alól, kiadta a lelkét.

A többi négy:

*Takács István, 31 éves kőmives,
Schilt Ferenc, 30 éves,
Szabó András, 23 éves,
Schmidt János, 26 éves,
Szokolay Péter, 31 éves.*

Schilt Ferenc és Szabó András él. Állapotuk *halálosan súlyos*, de élnek még. A tüzoltók egyenkint leszállították a szerencsétleneket a földre. Kiterítették őket. Jöttek a mentők három kocsival, egy autóval és elvitték Schöntheil építőmester kőműveseit.

Legszerencésebben jártak Schmidt János és Szokolay Péter. Ezek az erős ütésektől elvesztették az eszméletüket, de pár perc múlva magukhoz tértek. *Kisebb horzsolások* érték őket, a kövek véresre verték a testüket, de sérüléseik könnyebb természetűek.

Déli tizenkét órakor megindult a környékbeli gyárak ezernyi munkásnépe. Mind oda segregett a vérpad köré. Nézik a testvéreik piros vérének... Szótlanul, megdöbbenet... Rédey rendőrtanácsosnak, aki nagyszámu gyalog- és lovasrendőrség élén vosult ki, nem akad dolga. Csendben, halálos, fogcsikorgató csendben áll a romok körül ezernyi munkás.

Ki a felelős?

Az egész művet pedig remekbe szerzette: Schöntheil Richárd kőbányai építőművész és építőmester. Amikor meglátta a ledült falakat, az összeropedezett falépitményt, amelyen itt-ott is repedések látszottak, mintha földrengés rázta volna még a házat, — kétségbeesetten ismételte, hogy itt *okvelen* bűnös kéznek kellett dolgoznia. Ez tudniillik az egyetlen magyarázat, az egyetlen elfogadható mentés, mert ha nem történt valami merénylet a ház ellen, akkor ilyen disznóság, ilyen házépítő-merénylet nem történt még Budapesten sem. Hogy történt, mi az oka? — nem lehet tudni. A cement volt rossz, a fal volt vékony, a szerkezetben volt a hiba, nem lehet tudni. Kőbánya ija-fia, minden hivatalbeli ember ott sűrűg-forog a szerencsétlenség helyén és próbálják különféle *magyarázatokkal* megoldani, hogyan történelhetett a katasztrófa? Vannak többen a társaságban, akik elbeszélik, hogy *Kausér* és *Fodor* építésszek már *három hét előtt megjósolták*, hogy be fog dűlni az egész mészszelel kevert téglarakomány.

A halott felesége

Lebontva a törmelékek, a sáros tüzoltók készülődnek. Publikum ekkora már vagy ötezer főnyi. A X. kerületi rendőrség, a tüzoltóság, a mentők óriási készenléttel, szemközt a beomlott épülettel, amelyen úgy állanak meredezve a faldarabok, félredűlve, mint a pizai ferde torony. A mentőkocsik most indulnak el a betegekkel a Szent István-kórház felé. A halott munkás kabátjával letakarva ott fekszik a járdán.

mintha ebéd után alvásra dűlt volna. És ekkor ott a nyílt utca színen borzalmas szivettépő jelenet játszódik le.

Munkásoktól támogatva jön a halott ember felesége. Sápadt, ványadt munkásasszony. Mikor meglátja a földön fekvő tetemet, eszeveszett sikoltozásba tör ki. Körötte a hivatalos urak, az építőművész, egyiküknek sincs egyetlen szava sem.

Hock János, a kőbányaiak népszerű papja, érkezik most a csoporthoz. Vele a káplánja. Egyenest odamegy az asszony és pillanat múlva hallatszák szava:

— *Nyugodjék meg gyermekem az Ur vette el!*

Vajjon az vette el? Urak?!...

		Iktatószám	
Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző	
		Cím	
(Hely)	Forrás:		
	(Idő)		
	(Köt. v. fűz.)		
Helyszám	Személy	Idő	Hely
		Oszályozás	
		Tárgy	